

'HIJ KOCHT EEN SNELLE AUTO, VERPRUTSTE ZIJN STUDIE EN STRUINDE ALLE FEESTJES AF'

Vaak schaamde Emma zich tegenover vriendinnen dat ze zo verwend werd. “Daarom verzon ik dat ik dat appartement voor weinig geld kon huren en verzweg ik dat ik het van mijn vader cadeau had gekregen. Ik liet zelden iets los over de grote villa met zwembad waarin ik was opgegroeid en loog over de prijs van een peperduur leren jasje. Soms voelde ik me daar zelfs schuldig over, zeker als ik zag in wat voor omstandigheden anderen waren opgegroeid. Tegelijkertijd kwam ik er steeds meer achter dat het leven niet maakbaar was met geld en bezittingen. Ik slaagde er niet in een goede relatie met iemand op te bouwen, liep vast in mijn werk, voelde me onrustig en somber. En die dingen waren niet op te lossen met geld.”

Regelmatig vroeg Emma zich af wat ze zélf had gedaan om iets van haar leven te maken. “Ik was bovendien niet weerbaar en barstte bij een teleurstelling meteen in tranen uit, waarna ik weer een dag op bed lag. Mijn ouders hadden altijd elke tegenslag voor mij opgevangen. Zelfs toen ik psychische problemen kreeg, gebeurde dat. Mijn moeder opperde dat zij de allerbeste therapeut van Nederland voor me zou inhuren. Ongetwijfeld heel goed bedoeld, maar het gaf weer aan dat zij dacht dat alles te koop was, dus ook een gelukkige dochter. Ze hebben hun best gedaan om mij een zo mooi mogelijke jeugd te bieden, maar als ik terugkijk, had ik graag gewild dat ze meer grenzen hadden gesteld, mij niet alles uit handen hadden genomen.”

WORSTELLEN

Grenzen zijn belangrijk voor kinderen van rijke ouders. Dat zegt Marijke Kuijpers, mede-eigenaar van Guidato Family Office, een adviesbureau voor vermogende families, en coauteur van De Gouden Rugzak, een

opvoedboek voor welgestelden. Zij weet als geen ander dat opgroeien in een vermogende familie zowel kansen als uitdagingen biedt. Samen met Raimund Kamp deed zij onderzoek naar het gezinsleven van vermogende families. Uit dat onderzoek komt naar voren dat rijke kinderen vaak van jongs af al worstelen met de uitzonderingspositie die zij hebben. “Kinderen uit vermogende families zijn zich er al jong van bewust dat zij anders zijn, hoe normaal hun ouders hen ook proberen op te voeden. Ze worden er regelmatig door de buitenwereld op aangesproken. Niet zelden in de trant van ‘Leuk dat jouw vader zoveel geld heeft, maar wat heb jij zélf gedaan?’ Ze krijgen de meest impertinente vragen. Het komt voor dat daar bij een sollicitatiegesprek iets over wordt gevraagd: ‘Jouw vader is toch die bekende ondernemer?’ Hoe reageer je daarop? Wij begeleiden vermogende gezinnen bij dit soort kwesties.”

Kinderen van rijke ouders moeten vaak meer hun best doen om los te komen van het pad dat hun familie heeft uitgestippeld. Kuijpers: “Zo sprak ik een erfgenaam die dierenarts had willen worden, maar van wie verwacht werd dat hij in het bedrijf van zijn vader terecht kwam. ‘Ik leef nu het leven van mijn vader en niet dat van mezelf’, zei hij. Het is verder begrijpelijk dat mensen met geld willen dat hun kinderen of kleinkinderen niets te kort komen, maar een gevaar is dat ze te zeer verwend worden. Als je poloshirts in de PC Hoofstraat ziet hangen, hoef je die niet meteen in alle tien de kleuren te kopen. Leer je kinderen keuzes maken! Kies drie shirts, ook al kun je er makkelijk tien betalen. En geen drie dure zonnebrillen van driehonderd euro per stuk, maar laat het kind er één kiezen. Dat is voor sommige ouders een uitdaging, want het argument dat iets te duur is, is weggefallen. Als je het kunt betalen en je kind is er zo blij mee, waarom dan niet?, denken sommige ouders.”

De overvloed aan mogelijkheden is er ook voor school en studie. Als een kind op school even minder goed gaat, krijgt het meteen bijles, terwijl het misschien verstandiger zou zijn om het eerst zelf extra zijn best te laten doen. In vermogende gezinnen is de vraag niet wat je gaat studeren, maar in wáár: Barcelona, Londen, Parijs? Kuijpers: “Een studie in het buitenland is voor deze families vaker vanzelfsprekend. Uit ons onderzoek en praktijkervaring blijkt dat erfgenamen achteraf vinden dat het helemaal niet leuk was dat altijd alles mogelijk was. Daarom is het zo belangrijk om

RIJKELUISZIEKTE

De zestienjarige Ethan Couch ontweek in 2104 een celstraf dankzij zijn ‘rijkeluisziekte’. Hij reed onder invloed van drugs en alcohol vier mensen dood, maar werd vrijgesproken van een gevangenisstraf. Hij zou namelijk aan de niet erkende ziekte ‘**affluenza**’ lijden: hij was zo verwend zijn door zijn rijke ouders dat hij nooit leerde de consequenties van zijn daden te dragen. Alles in zijn leven werd immers opgelost met geld. Wel kreeg de jongen tien jaar proeftijd opgelegd. Ook moest hij afkicken van zijn drank- en drugsverslaving. Affluenza is een samenvoeging van de Engelse woorden affluent (welvarend) en influenza (griep). De ziekte wordt niet erkend en leidt tot veel onenigheid onder deskundigen en psychologen.